

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
Szkoły Podstawowej z Oddziałami Sportowymi nr 11 im. Mikołaja Kopernika
w Oświęcimiu
rok szkolny 2022/2023

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”*
Jan Paweł II

PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Karta Nauczyciela
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (ze zm.)
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. „Prawo oświatowe” (ze zm.)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (ze zm.)
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (ze zm.).
- Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Szkoły Podstawowej z Oddziałami Sportowymi nr 11 w Oświęcimiu.

I. WSTĘP

Program Wychowawczo – Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej z Oddziałami Sportowymi nr 11 im. Mikołaja Kopernika w Oświęcimiu jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne szkoły ze środowiskiem uczniów. Tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Dostosowany jest do potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci, a także społeczności, w której żyjemy. Chroni przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących, określanych jako zachowania ryzykowne.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych zawartych w programie jest współpraca całej społeczności szkolnej. Program Wychowawczo – Profilaktyczny jest realizowany przez wszystkich uczniów, ich rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły, we współpracy z instytucjami wspierającymi pracę wychowawczo-profilaktyczną, m.in. Komendą Policji, Strażą Miejską, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Strażą Pożarną, świetlicami środowiskowymi, Sądem Rodzinnym, kuratorami, asystentami rodzin.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej. W procesie tym szkoła wspiera środowisko rodzinne. Działania profilaktyczne winny wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów

i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, empatyczni, odpowiedzialni, komunikatywni oraz kreatywni, co będzie sprzyjało prawidłowym relacjom interpersonalnym.

II DIAGNOZA

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym.

Diagnozy dokonano w oparciu o badania ankietowe prowadzone wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, informacje ustne przekazywane przez nauczycieli, innych pracowników szkoły, a także rodziców, obserwacje zachowań uczniów w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych, wyjazdów oraz analizę ocen zachowania, dokumentacji oraz dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

Diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka dokonano w wyniku:

1. „Co wiem o substancjach psychoaktywnych” – kwestionariusz ankiety przeprowadzonej wśród **uczniów** klas VI, VII.
2. „Czynniki chroniące i czynniki ryzyka” – kwestionariusz ankiety przeprowadzonej wśród **rodziców** uczniów klas VIII i nauczycieli **wychowawców**.
3. „Uzależnienie od Internetu” - kwestionariusz ankiety przeprowadzonej wśród **uczniów** klas III
4. „ABC tolerancji” - kwestionariusz ankiety przeprowadzonej wśród **uczniów** klas V.
5. „Moje dziecko” – kwestionariusz ankiety przeprowadzonej wśród rodziców uczniów klas I.
6. Informacje o sytuacji społecznej i życiowej, uzyskane w kontakcie z dzieckiem.
7. Informacje o sytuacji społecznej i życiowej ucznia, uzyskane przez nauczycieli w kontakcie z rodzicami i rówieśnikami dziecka.
8. Obserwacja zachowania ucznia.
9. Informacje dodatkowe, uzyskane od instytucji wspomagających.
10. Indywidualne kontakty z rodzicami.
11. Oczekiwania uczniów, sprecyzowane podczas godzin wychowawczych i kontaktów indywidualnych z opiekunem klasy.
12. Oczekiwania rodziców, sprecyzowane podczas konsultacji z nauczycielami.
13. Oczekiwania nauczycieli, sprecyzowane podczas spotkań zespołów nauczycieli i zebrań Rady Pedagogicznej.

„Czynniki chroniące i czynniki ryzyka” - podsumowanie ankiety dla nauczycieli wychowawców i rodziców.

Wnioski:

1. W opinii wychowawców i rodziców należy zwrócić uwagę na następującą tematykę wychowawczą:

- Profilaktyka zdrowia psychicznego.
- Profilaktyka uzależnień i racjonalnego wykorzystania mediów elektronicznych
- Rozwijanie umiejętności interpersonalnych (postawa asertywności).
- Rozwijanie pasji i zainteresowań oraz wspólne spędzanie czasu.

2. Czynniki chroniące, które wspierają harmonijny rozwój dziecka w środowisku społecznym:

- Dobra atmosfera w domu, dobre kontakty rodzicami
- Więzy z kolegami i przyjaciółmi, którzy mogą pomóc – grupa rówieśnicza z dobrymi wzorcami
- Dobra atmosfera w szkole
- Zorganizowany czas wolny (zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne).

- Wsparcie i pomoc osób dorosłych.

3. Czynniki ryzyka związane z funkcjonowaniem ucznia w środowisku społecznym:

- Dziecko spędza wolny czas w domu, głównie przed komputerem lub innymi urządzeniami elektronicznymi.
- Problemy z byciem asertywnym w relacjach z rówieśnikami.
- Uczniowie ulegają wpływom i namowom rówieśników.

4. Biorąc pod uwagę czynniki chroniące i ryzyka należy podejmować następującą tematykę wychowawczą:

- Profilaktyka zdrowia psychicznego
- Racjonalne sposoby spędzania czasu wolnego jako alternatywa do komputera i urządzeń elektronicznych.
- Profilaktyka uzależnień.
- Umiejętność zachowań asertywnych.
- Wpływ grupy rówieśniczej.
- Współpraca i utrzymywanie dobrych relacji z rodzicami jako partnerami w podejmowanych działaniach wychowawczych.

Mocne i słabe strony na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych:

„Co wiem o substancjach psychoaktywnych” – ankiet dla uczniów klas VI, VII i

Mocne strony:

- Większość uczniów uważa, że posiadają dostateczną wiedzę na temat substancji psychoaktywnych.
- Większość (ponad 70%) uczniów prawidłowo podaje definicję i przykłady substancji psychoaktywnych.
- Prawie 80% uczniów rozumie, że już jednorazowe zażycie każdej substancji psychoaktywnej może uzależniać.
- Większość uczniów wie, że nie istnieje lekarstwo skutecznie leczące uzależnienia.
- Większość uczniów prawidłowo wskazuje negatywne skutki brania substancji psychoaktywnych zarówno zdrowotne, psychiczne i społeczne.
- Większość (75%) uważa, że decyzja o zażyciu substancji psychoaktywnej jest całkowicie zależna od nich samych.

Słabe strony:

- Zbyt wielu uczniów spostrzega media jako główne źródło informacji o substancjach psychoaktywnych.
- Aż 52 % badanych uczniów uważa, że trudno jest odmówić naciskom grupy rówieśniczej.

„Uzależnienie od Internetu”- ankiet dla uczniów klas III

Mocne strony:

- Poczucie bezpieczeństwa wśród ankietowanych nadal utrzymuje się na najwyższym poziomie - 100% ankietowanych czuje się bezpiecznie w szkole.
- 100% ankietowanych twierdzi, że w szkole panuje miła i przyjazna atmosfera.
- Ankietowani najczęściej wolny czas spędzają bawiąc się na świeżym powietrzu - (81%) i spotykając się ze znajomymi (46%).
- Aż 92% badanych stwierdziło, że czyta i odwiedza blogi związane ze swoimi zainteresowaniami w czasie surfowania po Internecie.

- Uczniowie zdają sobie sprawę z zagrożeń jakie niesie korzystanie z Internetu (81%)

Słabe strony:

- Już na poziomie 3 klasy aż 73% uczniów wybiera w wolnym czasie surfowanie po Internecie korzystając z telefonów i tabletów.
- Uczniowie bardzo dużo czasu spędzają w Internecie (aż 81%) uczniów spędza od 1 do 2 godzin dziennie, a 19% uczniów poświęca na to już od 3 do 4 godzin dziennie.
- Zdecydowana większość badanych uczniów najczęściej w Internecie gra w gry (73%).
- Jest mała świadomość badanych uczniów o zagrożeniu związanym z wykorzystaniem danych osobowych.
- 20% badanych uczniów wpada w złość, gdy z jakiegoś powodu nie może korzystać z komputera, a wcześniej było to zaplanowane.

„ABC tolerancji” – ankieta dla uczniów klas V

Mocne strony:

- Zdecydowana większość badanych uczniów (84%) z klas V czuje się w szkole bezpiecznie i lubi przebywać w szkole.
- Uczniowie klas V znają znaczenie słowa „tolerancja”.
- Zdecydowana większość badanych wiedzę o zachowaniach tolerancyjnych wynosi ze szkoły.

Słabe strony:

- Tylko 55% uczniów klas piątych uważa się za osoby tolerancyjne.
- 40% badanych uczniów doznało przemocy słownej, psychicznej lub fizycznej.
- 45% badanych uczniów zetknęło się z przejawami braku tolerancji w stosunku do własnej osoby w swojej klasie.

„Moje dziecko” - ankieta dla rodziców dzieci w klasie I

Mocne strony:

- Uczniowie z klas pierwszych z dużą chęcią i dobrym nastawieniem rozpoczęli naukę w szkole,
- Większość uczniów według ich rodziców jest samodzielna,
- Uczniowie mają wszechstronne zainteresowania, a większość z nich uczestniczy w dodatkowych zajęciach rozwijając różne pasje i zainteresowania, (największym zainteresowaniem cieszy się piłka nożna, malowanie, klocki i taniec)
- Wszyscy uczniowie mają dobre lub bardzo dobre warunki do nauki
- Wśród uczniów nie ma osób chorych.

Słabe strony:

- Są rodzice, którzy obawiają się trudności w nauce i poczuciem bezpieczeństwa w szkole.
- Występuje bariera porozumiewania się w języku polskim (dzieci z Ukrainy).

Wnioski wynikające z przeprowadzonej diagnozy

W pracy wychowawczej z uczniami należy zwrócić uwagę na:

- Profilaktykę zdrowia psychicznego.
- Racjonalne wykorzystanie mediów elektronicznych.
- Profilaktykę uzależnień.
- Rozwijanie asertywności u uczniów, umiejętności interpersonalne.
- Integracja zespołów klasowych i budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych.
- Wykorzystywanie różnych form spędzania czasu wolnego rozwijając pasje i zainteresowania

Rekomendacje – zalecenia do działań wychowawczo- profilaktycznych

Wnioski opracowane na podstawie badań ankietowych realizowane będą poprzez:

1. Programy i warsztaty

- „Archipelag skarbów” – program profilaktyczny dla uczniów kl.VIII (profilaktyka przemocy, uzależnień i zdrowia psychicznego.
- „Archipelag skarbów” – program profilaktyczny online dla rodziców uczniów kl. VIII i Rady Pedagogicznej – wsparcie w realizacji działań wychowawczych.
- „Epsilon” - program profilaktyczny dla uczniów kl.IV – rozwijanie umiejętności osobistych i społecznych uczniów oraz poprawa ich psychospołecznego funkcjonowania.
- „Epsilon” - program profilaktyczny dla wychowawców kl.IV – wartości w życiu człowieka, kompetencje społeczne uczniów.
- „Przyjaciele Zippiego” - program profilaktyczny, kl. IIIb. - promocja zdrowia psychicznego, kształtowanie i rozwój umiejętności psychospołecznych u dzieci, promocja zdrowia emocjonalnego dzieci.
- „Agresja rodzi agresję – prawda czy fałsz?” – warsztaty kl. V

2. Zajęcia z wychowawcą na temat:

- Profilaktyka uzależnień - wpływ grupy rówieśniczej na podjęcie decyzji o wzięciu substancji psychoaktywnej; umiejętności zachowań asertywnych; miejsca i instytucje wspierające osoby uzależnione – klasy IV – VIII
- Rozwijanie asertywności u uczniów, umiejętności interpersonalne, poczucie własnej wartości – kl.I - VIII
- Integracja zespołów klasowych i budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych. – kl. I – VIII.
- Racjonalne wykorzystanie mediów elektronicznych – cyberprzemoc, uzależnienie od Internetu, prezentacja blogów i portali rozwijających zainteresowania uczniów, skutki zdrowotne korzystania ze sprzętów elektronicznych – klasy I – VIII

3. Inne działania profilaktyczno – wychowawcze:

- Dbłość o zdrowie psychiczne uczniów - klasy I-VIII
- Współpraca z rodzicami/ opiekunami w celu wspierania harmonijnego rozwoju dziecka w środowisku społecznym – klasy I - VIII
- Dbłość o bezpieczeństwo – klasy I- VIII
- Wspieranie uczniów, którzy zetknęli się z przejawami braku akceptacji wobec własnej osoby – klasy I- VIII
- Zabawy, zajęcia integrujące zespoły klasowe – klasy I- VIII
- Rozwój wszechstronnych zainteresowań uczniów, angażowanie w różne działania na terenie szkoły, (konkursy, akcje, zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia kl. I - VIII)
- Propagowanie samopomocy koleżeńskiej i rozwijanie umiejętności wzajemnego uczenia się IV- VIII

Szczegółowa analiza badań znajduje się w załączniku pt.: „ Diagnoza na podstawie badań ankietowych w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka z uwzględnieniem zagrożeń związanych z Internetem i używaniem substancji psychoaktywnych, postawy tolerancyjności.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Polska – jako pojęcie i symbol, w którym mieści się historia, kultura i tradycja. Obowiązującym językiem jest poprawny, kulturalny język polski, pozbawiony nadmiernej potoczności, wulgaryzmów oraz niepotrzebnych zapożyczeń.
2. Oświęcim – ziemia, na której był obóz Auschwitz Birkenau są obiektem szczególnego szacunku i pamięci. „Mała Ojczyzna” jest elementem naszego życia z jej historią, tradycjami i społecznością.
3. Nadrzędnym obowiązkiem ucznia jest zdobywanie wiedzy, kształcenie i doskonalenie umiejętności, praca nad własnym charakterem, osobowością i systemem wartości.
4. W szkole prowadzone są działania wolontariackie.
5. Szkoła propaguje zdrowy i ekologiczny styl życia, kształtuje nawyki prozdrowotne i przeciwdziała pojawianiu się zachowań ryzykownych.
6. Nauczyciele, uczniowie, rodzice i wszyscy pracownicy szkoły są dla siebie partnerami w codziennym realizowaniu nadrzędnego celu, jakim jest wszechstronny rozwój dzieci.
7. Społeczność szkolna jest odpowiedzialna i przestrzega praw zawartych w Statucie i wewnętrznych regulaminach szkoły.
8. Szkoła rozpoznaje i zaspokaja potrzeby uczniów.
9. Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.
10. Szkoła aktywnie wspiera wychowawczą rolę rodziców.

IV. CELE GŁÓWNE

1. Wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości w tym promowanie postaw tolerancji i empatii.
2. Wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej.
3. Poszerzanie i umacnianie wiedzy i umiejętności uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu promocji zdrowia, zdrowego i ekologicznego stylu życia.
4. Dostarczanie aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.
5. Wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym, zdrowym, ekologicznym stylu życia i ograniczenie zachowań ryzykownych.
6. Dbanie o bezpieczeństwo.
7. Kształtowanie patriotyzmu, kultury i tradycji. Poznanie dziedzictwa cywilizacyjnego Europy.
8. Wsparcie ucznia przybyłego z zagranicy.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele).
2. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
3. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób,
4. Rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
5. Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania.
6. Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.
7. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
8. Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które

- pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.
9. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
  10. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej.
  11. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość.
  12. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.
  13. Ukierunkowanie ucznia ku wartościom: bezpieczeństwo, szacunek, odpowiedzialność, współpraca, kreatywność, patriotyzm.
  14. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

VI. MISJA SZKOŁY

Misja szkoły jest odpowiedzią na pytanie po co istnieje konkretna szkoła i jaki jest jej cel. Celem funkcjonowania Szkoły Podstawowej nr 11 jest tworzenie: miejsca, które gwarantuje dzieciom opiekę i **bezpieczeństwo**; instytucji, która zapewnia **wszechstronny rozwój** uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości; szkoły, która przygotowuje do świadomego i **odpowiedzialnego wyboru** dalszego etapu edukacji; miejsca o **życzliwej atmosferze** opartej na przyjaznych relacjach pełnych szacunku oraz ośrodka promowania **aktywności fizycznej**.

VII. WIZJA SZKOŁY

Wizja szkoły jest jej obrazem w przyszłości, punktem odniesienia, pewną deklaracją intencji. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Sportowymi nr 11 może utrzymywać i doskonalić swoją rolę. Wizją szkoły jest sukces w wychowaniu absolwentów odpowiedzialnych, twórczych, dbających o siebie i innych ludzi, tworzących społeczeństwo przyszłości. Do osiągnięcia tego sukcesu potrzebna jest szkoła nowoczesna, innowacyjna, dobrze wyposażona, z dobrą bazą lokalową i rekreacyjną. Szkoła, w której zatrudnieni są wykwalifikowani nauczyciele, zaangażowani w proces nauczania i wychowania. Otwarci na nowe wyzwania, zawsze gotowi do udzielania wsparcia swoim uczniom i współpracownikom. Działających z priorytetem przekazywania wiedzy z zastosowaniem kompetencji cyfrowych. Nauczycieli potrafiących tworzyć szkołę, w której w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych każdy uczeń może rozwijać swoje talenty, zainteresowania i uzdolnienia, twórczo rozwiązywać różnorodne problemy, budować wiarę we własne siły i możliwości; szkołę, która uczy myśleć, analizować, otwierać horyzonty myślowe, uczy tolerancji i zrozumienia dla innych. Wizja naszej szkoły jest taka, że działa w oparciu o przyjęte normy oraz daje możliwość samorealizacji; szkoła, w której każdy uczeń czuje się bezpieczny i akceptowany przez nauczycieli i rówieśników. Nade wszystko członków społeczności szkolnej łączy ich wzajemny szacunek.

W wizji, którą realizujemy i którą powinniśmy doskonalić Szkoła Podstawowa z Oddziałami Sportowymi nr 11 jest szkołą, w której:

- Propagujemy wzory opierające się na właściwych sposobach komunikowania się i wzajemnej współpracy,
- Dbamy o prawidłowy rozwój intelektualny, emocjonalny, etyczny, fizyczny i społeczny uczniów,
- Wzmacniamy motywację uczniów do osiągania sukcesów na miarę swoich możliwości,
- Organizujemy pomoc psychologiczną – pedagogiczną dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- Współdziałamy z rodzicami w celu wypracowania u uczniów postaw opartych na wybranych przez nas wartościach,
- Zapewniamy uczniom warunki do samorealizacji,

- Oferujemy wszechstronny i ustawiczny rozwój kadry pedagogicznej.

VIII. WIZERUNEK ABSOLWENTA NASZEJ SZKOŁY

Wypełnianie misji oraz wizji szkoły w oparciu o istotne wartości pozwala na kształtowanie cech, umiejętności i postaw uczniów. Przy realizacji założeń wyłania się pożądana sylwetka absolwenta.

Uczeń kończący Szkołę Podstawową z Oddziałami Sportowymi nr 11 jest :

- Rozważny – dba o własne i innych bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne, postępuje zgodnie z zasadami dbałości o zdrowie i otoczenie,
- Odpowiedzialny – stara się przewidzieć skutki swoich działań i gotów jest ponieść konsekwencję swoich czynów, stara się rozwiązywać problemy, podejmuje samodzielne decyzje
- Prawy – rozróżnia dobre i złe zachowania, w swoim postępowaniu szanuje innych, służy im pomocą; szanuje symbole narodowe, identyfikuje się ze szkołą,
- Przyjazny i życzliwy – rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym, stara się zrozumieć innych, być im pomocnym
- Kreatywny – chętnie zdobywa nowe wiadomości korzystając z różnych źródeł, podejmuje wysiłek intelektualny, czuje się współodpowiedzialny za swój rozwój, poszukuje twórczych prób rozwiązań,
- Dobrze przygotowany do dalszej edukacji – jest świadomy potrzeby uczenia się przez całe życie, posiada podstawy kompetencji kluczowych (językowych, matematycznych, naukowo – technicznych, informatycznych, uczenia się), dysponuje podstawowym zasobem wiedzy o społeczeństwie i postawach obywatelskich, ma świadomość kulturalną,
- świadomy swoich mocnych stron – zna swoje predyspozycje zawodowe, rozwija pasje i zainteresowania, podejmuje inicjatywę rozwoju i doskonalenia, jest przedsiębiorczy,
- aktywny – podejmuje aktywność fizyczną, zna podstawowe zasady zachowania zdrowia i dobrej kondycji, jest świadomy wagi postaw prozdrowotnych i proekologicznych.

IX. UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, a także o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- Współpracuje z Samorządem Uczniowskim,
- Stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- Dbą o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły zarówno uczniom jak i pracownikom szkoły (dyżury nauczycielskie, dyżury pracowników szkoły, monitoring wejść i wyjść osób wchodzących i wychodzących ze szkoły, monitoring wizyjny).

Rada Rodziców:

- Reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- Współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły,
- Aktywnie uczestniczy w życiu szkoły,
- Współpracuje z wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły – nauczycielami, uczniami, rodzicami.

Uczniowie i Samorząd Uczniowski:

- Organizuje i zachęca całą społeczność uczniowską do należytego spełniania obowiązków

- szkolnych,
- przedstawia Dyrektorowi Szkoły, Radzie Pedagogicznej, Radzie Rodziców opinie i potrzeby społeczności uczniowskiej,
  - Przestrzegają zasad i norm obowiązujących w szkole,
  - Rozwijają zainteresowania naukowe, kulturowe, sportowe, turystyczne, współorganizują wypoczynek, rozrywkę, biorą udział w akcjach charytatywnych,
  - Organizują pomoc koleżeńską uczniom napotykaającym trudności w szkole,
  - Współpracują z wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły – nauczycielami, uczniami, rodzicami.

Nauczyciele:

- Budują życzliwą i przyjazną atmosferę,
- Wzmacniają wiarę u uczniów we własne siły oraz wdrażają do większej samodzielności,
- Dbają o przestrzeganie zasad kultury osobistej,
- Dbają o bezpieczeństwo na wszystkich obszarach działalności szkoły (lekcje, przerwy, imprezy szkolne, apele, wyjścia, wycieczki, itp.).
- Współpracują z wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły – (nauczycielami, uczniami, rodzicami, pracownikami niepedagogicznymi) oraz z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną,
- Doskonają swój warsztat pracy.
- Przeciwdziałają pojawianiu się zachowań ryzykownych w tym związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

Pedagog :

- Zapobiega oraz niweluje przypadki zagrożeń i niedostosowania społecznego,
- Udziela pomocy dzieciom najbardziej potrzebującym,
- Koordynuje organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów,
- Monitoruje sposób realizacji zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- Współpracuje z wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły – (nauczycielami, uczniami, rodzicami) oraz z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną.

Rodzice:

- Włączają się do ścisłej współpracy ze szkołą w wychowaniu dziecka,
- Proponują własne inicjatywy wychowawcze,
- Uczestniczą w warsztatach organizowanych dla rodziców.
- Kontaktują się ze szkołą w różnorodny sposób (strona internetowa, zebrania, konsultacje, dziennik elektroniczny Librus, skrzynki mailowe),
- Czynnie angażują się w proces wychowawczy poprzez udział np: w wycieczkach, rajdach, zielonych szkołach, imprezach, apelach, itp.).

Pracownicy niepedagogiczni:

- Wspierają nauczycieli w procesie wychowawczym uczniów, szczególnie w aspekcie dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- Monitorują osoby wchodzące i wychodzące ze szkoły w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- Zgłaszają: pedagogom, nauczycielom, dyrekcji wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania uczniów.

X. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE, EDUKACYJNE, INFORMACYJNE I PROFILAKTYCZNE ORAZ FORMY I SPOSOBY REALIZACJI

Zadania	Działania	Formy i sposoby realizacji
Dbalność o bezpieczeństwo	Integracja ze środowiskiem szkolnym nowo przyjętych uczniów.	· Współpraca z przedszkolami, dzień otwarty szkoły. · Spotkania z pedagogiem w klasach I
	Integracja zespołów klasowych – zasady poprawnej komunikacji – działania mające na celu budowanie właściwych relacji interpersonalnych wśród uczniów.	· Zajęcia z wychowawcą, pogadanki – kl. I - VIII
	Mocne i słabe strony osobowości ucznia, nasze atuty, umiejętność ich wykorzystania.	· Zajęcia z wychowawcą – kl. I-VIII.
	Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym.	· „Agresja rodzi agresję” - zajęcia warsztatowe z pedagogiem – kl. V
	Bezpieczne spędzanie czasu wolnego.	· Pogadanki, zajęcia z wychowawcą, zajęcia pozalekcyjne, SKS – kl. I – VIII.
	Zwalczanie negatywnego wpływu stresu na zdrowie człowieka.	· „Stres – jak sobie z nim radzić” - zajęcia z wychowawcą – kl. V, VII i VIII.
	Profilaktyka wagarów – kl. I -VIII.	· Monitoring frekwencji - współpraca wychowawców klas z pedagogami.
	Zasady ruchu drogowego - „Bezpieczna droga do i ze szkoły”.	· Pogadanki, zajęcia z wychowawcą – kl.I -VIII, lekcje techniki – karta rowerowa,
	Próbne ewakuacje.	· Ćwiczenia ewakuacyjne.
	Pierwsza pomoc przedmedyczna.	· Zasady udzielania pierwszej pomocy - Zajęcia z wychowawcą lekcje przyrody, biologii, techniki - warsztaty – kl. IV-VIII.
	Stała współpraca z rodzicami uczniów .	· Przekazywanie informacji rodzicom poprzez: dziennik elektroniczny, skrzynki mailowe uczniów, konsultacje, spotkania z rodzicami, tablicę informacyjną, stronę internetową szkoły.
Działania pracowników szkoły mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniów.	· Opieka nauczycieli podczas przerw.	
Przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom i zachowaniom	Profilaktyka zagrożeń cywilizacyjnych i zachowań ryzykownych.	Zajęcia z wychowawcą na temat: · Racjonalne wykorzystywanie mediów elektronicznych – kl. I- VIII · Profilaktyka uzależnień, i inne zagrożenia cywilizacyjne, umiejętności zachowań asertywnych – kl. I –VIII.

ryzykownym		<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zajęć Wychowanie do życia w rodzinie - tematy związane z cyberprzemocą. • W ramach lekcji informatyki: Cyberprzemoc i jej konsekwencje- <ul style="list-style-type: none"> - „Owce w sieci”- uczniowie klas IV -VIII - „Sieciaki.pl „ – klasy IV – VIII. - „Dzień Bezpiecznego Internetu” - kl. IV-VIII.
	Działania profilaktyczne wspierające uczniów w sytuacjach trudnych, właściwych wyborów i podejmowania decyzji.	<ul style="list-style-type: none"> • „Asertywność – czy potrafię powiedzieć nie?” - zajęcia z wychowawcą- klasy IV – VIII. • Rozmowy profilaktyczne z uczniami i rodzicami prowadzone przez dyrektora, wychowawców, nauczycieli, pedagogów – kl. I – VIII. • Rozmowy profilaktyczne prowadzone z uczniami przez wychowawców, dotyczące współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych takich jak: nikotynizm, alkoholizm, substancje psychoaktywne. • Archipeląg skarbów” - rekomendowany program profilaktyczny, kl. VIII • „Epsilon” - rekomendowany program profilaktyczny, kl. IVb. • „Przyjaciele Zippiego” - rekomendowany program profilaktyczny, kl. IIIb. • „Domowi Detektywi” - rekomendowany program profilaktyczny, kl. Vb. • Program Aktywna Tablica – zajęcia w oparciu o metodę EEG Biofeedback.
	Działania wspierające uczniów pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Współdziałanie z Punktem Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie – dyrekcja, nauczyciele, pedagog, rodzice.
	Realizacja programów profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja Programu Edukacji Antynikotynowej „Bieg po zdrowie”- organizator Główny Inspektorat Sanitarny kl. IV. • Realizacja Programu Edukacji Antynikotynowej - „Nie pal przy mnie proszę” – inicjator Państwowa Inspekcja Sanitarna - klasy II. • Realizacja działań profilaktycznych pod hasłem: „W ciszy każdego usłyszysz” – klasy I –VIII.
Rozwijanie pasji i zainteresowań,	Działania kształtujące sylwetkę ucznia naszej szkoły jako człowieka pełnego zainteresowań i pasji.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia w bibliotece szkolnej – kl. I- VIII - Realizacja innowacji w klasach III - “Jestem dzieckiem świata”

<p>wspólne spędzanie czasu oraz rozwój umiejętności zawodowych.</p>		<ul style="list-style-type: none"> · Zajęcia z wychowawcą – realizacja tematów związanych z zagadnieniem właściwego zagospodarowania czasu wolnego – kl. I- VIII. · Udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, konkursach – kl. I- VIII: <ul style="list-style-type: none"> - „Szachy” kl. I, II, III - „Ekologia” – kl. IV - „Zajęcia taneczne” – kl. I, II - „Zajęcia umuzykalniające” – kl. V, VI · Organizacja imprez szkolnych: <ul style="list-style-type: none"> - Bal karnawałowy – kl. I – III - Dzień Dziecka - kl. I- VIII - Dzień Sportu – kl. I- VIII · Organizacja dodatkowych zajęć sportowych dla uczniów – finansowanie z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych · Zajęcia na lodowisku – innowacja pedagogiczna „Nauka jazdy na łyżwach” – kl. Ib, IIb, IIIb. · Innowacja pedagogiczna. „Unihokej elementem rozwoju psychofizycznego dzieci” - kl.: Ia, Ib, IIa, IIb, IIIa., VIb; · Zajęcia na basenie - kl. III. · Innowacja pedagogiczna “Pytam, tworzę, eksperymentuję i więcej się dowiaduję” – kl. I · Działania w oparciu o metodę projektu zespołowego lub indywidualnego – wdrożenie uczniów do planowania, organizowania pracy, dokonywania samooceny – kl. IV – VIII. · Stypendia motywacyjne za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe - kl. IV- VIII. · Wykorzystywanie pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
<p>Promowanie postaw tolerancji i empatii.</p>	<p>Propagowanie idei wolontariatu.</p> <p>Włączanie się do akcji charytatywnych organizowanych na terenie szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Działania Szkolnego Koła Wolontariatu „Pomocne Dłonie Jedenastki”. · „I Ty możesz zostać św. Mikołajem”, „Góra grosza” , zbiórka charytatywne – kl. I- VIII.

	Akceptacja siebie i innych - nieśmiałość, kalectwo, wyznanie innej wiary.	<ul style="list-style-type: none"> · Zajęcia z wychowawcą, pogadanki – kl. I-VIII.
	<p>Wsparcie uczniów, którzy wymagają szczególnej uwagi i zainteresowania.</p> <p>Wsparcie dla uczniów przybyłych z zagranicy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Indywidualne spotkania z pedagogiem szkolnym - uczniowie z zaleceniami Poradni Psychologiczno -Pedagogicznej oraz w wyniku bieżących potrzeb – kl. I- VIII. · Współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną – nauczyciele, rodzice. · Zajęcia socjoterapeutyczne – finansowanie z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – uczniowie z klas VI. · Zorganizowanie pomocy dla uczniów przybyłych z zagranicy (w szczególności z Ukrainy). · Umieszczenie na terenie szkoły napisów w języku polskim i ukraińskim, ułatwiających poruszanie się po placówce. · Nauka podstawowych zwrotów w języku ukraińskim (zamieszczone w każdej klasie). · Bieżące doskonalenie nauczycieli pod kątem pracy z uczniem przybywającym z zagranicy (webinaria, edukacja włączająca).
Propagowanie zdrowego stylu życia i działań ekologicznych.	Udział w programach edukacyjnych i kampaniach na rzecz zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> · Program unijny – „Program dla szkół: <ul style="list-style-type: none"> - mleko w szkole – kl. I - V - owoce w szkole – kl. I – V”. · Kampania Polskiego Towarzystwa Programów Zdrowotnych „Zawodniacy” - promowane picia przez dzieci wody jako alternatywa do napojów słodkich – kl. IV – VIII. · Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj formę” – współorganizator Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polska Federacja Producentów Żywności, Pracodawców – kl. V-VIII.
	Działania promujące zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> · Drugie śniadanie z wychowawcą - wspólna przerwa śniadaniowa - klasy I-III. · Lekcje przyrody, biologii i techniki, zajęcia świetlicowe o tematyce prozdrowotnej i ekologicznej – kl. IV – VIII. · Plakaty o tematyce prozdrowotnej – pielęgniarka szkolna. · Profilaktyka szczepień ochronnych - pielęgniarka szkolna. · Inne działania propagujące zdrowy styl życia zawarte w Programie

		<p>Promocji Zdrowia.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Program „Wygrajmy ze smogiem” (kontynuacja). · „Dzień Ziemi” – kl.I – VIII · „Sprzątanie świata” – kl.I - VIII
	Współpraca z instytucjami propagującymi działalność sportową.	<ul style="list-style-type: none"> · Młodzieżowy Dom Kultury (użyczenie sali)
Patriotyzm, kultura i tradycja	Kultywowanie tradycji szkolnych.	<ul style="list-style-type: none"> · Prowadzenie kroniki szkolnej, przyznanie Złotego Medalu Ucznia, Nagrody Dyrektora Szkoły, Nagrody „Sportowiec Roku”, szkolny hymn, „Tydzień Zdrowia”, „Święto Patrona Szkoły”, klasowe Wigilijki, „Jasełka”, „Dzień Papieski”, bal karnawałowy kl. I - III.
	Edukacja regionalna (w ramach zajęć z wychowawcą przy współpracy z nauczycielami historii)	<ul style="list-style-type: none"> · „Historia naszego miasta” - kl. I. · „Rynek i okolice” - kl. II. · „Nasze miasto” - kl. III. · „Zamek”, „Drzewo genealogiczne” – kl. IV. · „Synagoga”, „Redagowanie legendy”- kl. V. · „Cmentarz Żydowski” - kl. VI. · „Projekt trasy wycieczkowej: „Patroni naszych ulic” - kl. VII. · „Auschwitz Birkenau”- były obóz zagłady - kl. VIII. · „Dzień Kultury Europejskiej” – kl. I -VIII
	Propagowanie postaw patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> · Reprezentowanie szkoły podczas obchodów uroczystości państwowych (poczet sztandarowy). · Organizacja konkursów polonistycznych i plastycznych (w ramach „Klasy z klasą”) związanych z treściami patriotycznymi i tradycjami - kl. IV-VIII. · Wspólne klasowe śpiewanie kolęd, pieśni patriotycznych - kl. I-VIII. · Organizacja uroczystości klasowych - kl. I-VIII. · Zajęcia z wychowawcą o tematyce patriotycznej - klasy I-VIII. · Wprowadzanie w dziedzictwo cywilizacyjne Europy na lekcjach historii, geografii, języka polskiego, zajęciach z wychowawcą – kl. I – VIII. · Małopolskie Dyktando Niepodległościowe “Po polsku o historii” - kl. IV, VI, VII, VIII.

XI. EWALUACJA

Ewaluacja programu polega na gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu. Program Wychowawczo - Profilaktyczny może być modyfikowany w ciągu całego roku szkolnego. Ewaluacja programu będzie dokonywana na zakończenie każdego roku szkolnego poprzez wybrane metody i techniki badań:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji
- wywiad
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, nauczycieli, rodziców,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli
- analizę przypadków

Program będzie aktualizowany poprzez diagnozę przeprowadzoną 30 dni od dnia rozpoczęcia każdego roku szkolnego.

Program opracowany przez członków Rady Rodziców we współpracy z zespołem nauczycieli w składzie:

Danuta Golonka	pedagog
Jolanta Drabczyk	pedagog
Joanna Kotlarczyk	nauczyciel
Natalia Kliś	nauczyciel
Claudia Kabara	nauczyciel